

Kuráž a Kaprál na nebyvalé ploše

Název emise: **České herečky a herci**

Den vydání: 23. října 2019

Hodnota aršíku: 50 Kč (o 2 zn.); kat. č. A1049/50

Hodnoty známek:

23 Kč – č. 1049 - **Dana Medřická (1920-1983)**

27 Kč – č. 1050 - **Radovan Lukavský (1919-2008)**

Výtvarný návrh: Eva Hašková a Jan Maget

Rozměr aršíku: 175 x 116 mm (známek: 44 x 54 mm včetně perforace - tisk na spad)

Tisk: Poštovní tiskárna cenin, Praha

Druh tisku: OF

Tisková forma: 1 AP (2 různé známky)

Náklad: 43.000 aršíků

Rytec FDC: Miloš Ondráček

FDC: obě v barvě černé; náklad: 3.200 sérií

Významné osobnosti na známky patří, a je dobře, že na ně pamatuje i náš emisní plán. Nyní tedy po řadě jiných profesí přišli na řadu herci, a to dokonce ze dvou zcela odlišných podob divadla, současně v jeden den. O známce věnované divadlu malých forem Semaforu píšeme na jiném místě, toto vydání je věnováno hercům divadla největšího, Národního. Jde o Danu Medřickou a Radovana Lukavského, kteří se stali klasiky už za svého života (v případě Medřické bohužel příliš krátkého) a jako takové je také autoři emise zobrazili. Na aršíku jsou jejich civilní portréty a na pozadí balkonů hlediště jsou znovu, a to jako postavy Brechtovy hry Matka Kuráž. Medřická v roli titulní, Lukavský jako Kaprál. Nahoře pak stuha v historických národních barvách, kterou nese vznášející se postava

Génia-Slávy Čechie, z Hynaisovy opony. O té se málo ví, že ji komise, která mu práci zadala, odmítla jako nedostatečně slovanskou, a uložila mu ji přepracovat. Pro časovou tíseň k tomu ale nedošlo, původní opona byla do Národního divadla instalována a jako jeden z jeho symbolů je zde dodnes.

Celý aršík je pojat monumentálně, a takové jsou i jeho známky – na portréty neobvykle rozměrné, až si na to člověk musí chvíli zvyknout. Ale tahle velkorysost je vítaná, alespoň v mých očích, a jsem upřímně zvědav, s jakým se setká ohlasem u sběratelů i uživatelů poštovních služeb. Co bylo dosud vyhrazeno jen uměleckým dílům, nyní tedy slouží připomenutí osobností, a není to první případ takového odlišného for-

mátu – pionýrem bylo vydání věnované cestovatelské dvojici Hanzelka a Zikmund (ten dokonce prolomil letité tabu – na české známce je zobrazen zaživa).

Když už ve stejný den, 23. října, vyšly dvě emise k divadlu, musím říci, že je mi téma té první, Semaforu, bližší. Při všem respektu k Medřické a Lukavskému, jejich herecký projev mě trochu tahal za ucho, zejména u ní mi připadal příliš patetický, ale to asi k Národnímu divadlu a tehdejšímu repertoáru patřilo. Oba jsou pak znovu připomenuti v kresebné výzdobě FDC, ona jako už zmíněná Matka Kuráž, on ve své nejslavnější roli Hamleta, v dokonalé rytině Miloše Ondráčka.

Razítko zobrazuje historickou budovu Národního divadla, architektonicky složitou, s mnoha detaily, jejíž podobu však autoři emise skvěle zjednodušili, aniž by ubrali na srozumitelnosti. Z toho mám obzvlášť radost, protože k té budově mám osobní vztah – když mého tatínka po roce 1969 vyhodili z práce, nakonec se na přelomu 70. a 80. let uplatnil jako vedoucí projektu přestavby Národního divadla, takže jsem tam za ním často chodil. Dokonce jsem si z kontejneru se sutí a vyhozenými věcmi vzal úlomek kamene z jeho stavby, který mám dodnes na stole jako těžítka a tatínka i divadlo mi tedy připomíná – i když právě píšu tyhle řádky. FB